

25. Σιανί ρε. οχήμα την πλατύπλαισιαν γεγονόταν .. μής γεννάν
νανά γελάγον ήτοι και την ελαφίναν γεγονόταν, ήτοι στην ειδική γελάγον.

Αρθ.
95

διακανόνισιν τοῦ κελλιωτικοῦ ζητήματος, δηλοῦμεν διὰ τῆς παρούσης εἰς ἀπάντησιν, συνοδικῇ διαγνώμῃ, ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἐγχρίνει τὸ προτεινόμενον μέτρον τῆς συγκροτήσεως ἐκτάκτου συνάξεως τῶν Καθηγουμένων καὶ Προϊσταμένων τῶν Ἱερῶν Μονῶν πρὸς ἐπίλυσιν τοῦ ζητήματος, τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσῳ καὶ αὐτὴ ἄλλοτε συνέστησε τὴν συγκρότησιν τοιαύτης γενικωτέρας συνάξεως προκειμένου περὶ ἄλλων ζητημάτων γενικωτέρας φύσεως, ἀλλ' ἵνα μὴ δικαστικοῦ προθεσμία πρὸς ἀπάντησιν τὸ τέλος τοῦ προσεχοῦς μηνὸς Ἰανουαρίου, μεθ' ὃ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος προβήσεται εἰς ὁριστικὴν ἀπόφασιν καὶ ἐπὶ τοῦ ἀναφερομένου σημείου τῆς ἐπαναφορᾶς δηλ. ἡ μὴ τοῦ πρὸ τεσσαρακονταετίας καθεστῶτος ὡς πρὸς τὴν τιμὴν τῶν κελλίων, τοῦ μόνου ἀλύτου σημείου εἰσέτι ἐκ τοῦ ζητήματος, λύουσα οὕτω καθ' ὀλοκληρίαν τὸ ζήτημα τοῦτο.

ᾳδιστ'. Δεκεμβρίου ιδ'.

35

Περὶ τοῦ διατί λέγεται τὸ σχῆμα τῶν καλογήρων ἀγγελικόν, καὶ εἰς ἐκεῖνα δποῦ λέγει δ καλόγερος ὅταν γίνεται, καὶ πῶς τάσσουν, νὰ τὰ φυλάγουν δλοι, καὶ τί ἔχουν νὰ πάθουν ἀν δὲν τὰ φυλάξουν.

Πρῶτον μὲν ἀγγελικὸν λέγεται τὸ σχῆμα τῶν καλογήρων, ὅχι πῶς δ ἀγγελος τὸ ἔδειξε τοῦ ἀββᾶ ἐκείνου Παχωμίου, καθὼς μυθεύονται οἱ ἀμαθεῖς, ἀμὴ διατὶ οἱ καλόγηροι τάσσουν νὰ περνοῦν καὶ νὰ κρατοῦν ἀγγελικὴν πολιτείαν καὶ ζωήν. Ἐπειδὴ οἱ ἀγγελοι ἔχουν εἰς τοῦ λόγου τους τὴν καθαρὰν παραδείναν, τοῦτο τάσσουν καὶ οἱ καλόγηροι ἐμπρὸς εἰς τὸν Χριστὸν ὅταν γίνωνται νὰ φυλάγουν δεύτερον δὲ λέγεται τὸ σχῆμα τῶν καλογήρων ἀγγελικόν, ὅτι οἱ ἀγγελοι ἔχουν τὴν κατὰ Θεὸν ἀγάπην (σ. 27).

Εἰς τοὺς ἀγγέλους ἴδιορυθμία δὲν είναι, ἀλλὰ κοινὴν τὴν ἔχουν τὴν ψείαν χάριν. Καὶ οἱ ἀληθινοὶ καλόγηροι, τὴν ἴδιορυθμίαν δὲν τὴν ἔχουν, ἀλλὰ κοινόβιον καθαρὸν ἀγωνίζονται νὰ ἔχουν Δὲν κάμνουν τὸ σχῆμα τὸ ἀγγελικόν, ωάσα μόνον, καὶ τὰ ἄλλα ἔξωτερικὰ φορέματα, ἀλλὰ ἡ καθαρότης τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος "Ας ἴδοῦμε τώρα καὶ τί τάσσουν νὰ κάμνουν ὅταν γίνονται καλόγηροι. Πρῶτον, ἔρχεται ἐκεῖνος ὃποῦ μέλλει νὰ γενῇ καλόγηρος, μέσα εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἔμπροσθεν εἰς τὰς ἀγίας εἰκόνας, καὶ ποιεῖ μετάνοιαν καὶ ταῖς ἀσπάζεται, θέλει νὰ δείξῃ μὲ τοῦτο, πῶς μέσα εἰς τὴν ἐκκλησίαν ὀμπρὸς πρὸς τὸν ψεόν τάσσει νὰ γενῇ καλόγηρος, ἥγουν,

καλόεργος, ταπεινὸς καὶ ἄκακος· καὶ ὡσὰν σταθῇ ἐμπρὸς εἰς ταῖς ἀγίαις εἰκόναις, εἰς τὴν ἀγίαν πύλην τοῦ ἀγίου βαπτίσματος, δόμοῦ μετὰ τοῦ γέροντος αὐτοῦ ἔκει στέκει καὶ ἔκεινος δποῦ μέλλει νὰ τὸν κουρεύσῃ καὶ νὰ τὸν κάμη καλόγερον, καὶ τὸν ἐρωτᾶ καὶ λέγει, διατί, ἥλθες ἀδελφὲ καὶ προσπίπτεις ἐδὼ εἰς τὸ ἄγιον βῆμα τῆς ἐκκλησίας καὶ εἰς τὴν ἀγίαν ἐτούτην συνοδίαν τῶν καλογέρων; Καὶ ἔκεινος ὃπου μέλλει νὰ γενῇ, ἀποχρίνεται καὶ λέγει, στέκωντας καὶ ὁ γέρων τούτου ἔκει· ἐγὼ διὰ τοῦτο ἥλθα ἐδῶ, τίμιε πάτερ, διότι ἀγαπῶ τὴν καλογέρικήν ζωῆν, νὰ εἴμαι καλόγερος. Καὶ ἔκεινος πάλιν τὸν ἐρωτᾶ δεύτερον, καὶ λέγει ἀγαπᾶς παιδί μου νὰ ἀξιωθῆς νὰ πάρῃς τὸ σχῆμα ἐτούτο τὸ ἀγγελικὸν καὶ νὰ εἰσαι δόμοῦ μὲ τὴν συνοδίαν τῶν καλογέρων; καὶ -ἔκεινος ἀποχρίνεται καὶ λέγει ναὶ τίμιε μου πάτερ ἀγαπῶ πάλιν τὸν ἐρωτᾶ τρίτον, καὶ τοῦ λέγει μὲ τὸ ἵδιόν σου θέλημα τὸ κάμνεις ἐτούτο, καὶ ἥλθες νὰ γενῆς καλόγερος; ἔκεινος ἀποχρίνεται καὶ λέγει, ναὶ τίμιε πάτερ, μὲ τὸ θέλημά μου τὸ θέλω καὶ τὸ ἀγαπῶ· πάλιν τὸν ἐρωτᾶ τέταρτον, μὴ ἀπὸ τίποτε ἀνάγκην ἢ στανικός σου ἥλθες νὰ γενῆς καλόγηρος; ἔκεινος λέγει δὲν ἥλθα στανικός μου, ἀλλὰ μὲ τὸ θέλημά μου τίμιε πάτερ. Καὶ πάλιν τὸν ἐρωτᾶ ἔκεινον καὶ λέγει, ἀρνεῖσαι τὸν κόσμον; ἥγουν νὰ μὴν ἔχῃς πλέον τὰ κοσμικά σου θελήματα, καθὼς τὰ εἶχες ἐμπροστήτερα, καθὼς σοῦ παραγγέλλει ὁ θεός; καὶ ἀποχρίνεται πάλιν καὶ λέγει, ναὶ τίμιε πάτερ, ἀρνοῦμαι τὸν κόσμον καὶ τὰ θελήματα τὰ κοσμικά, ἐπειδὴ ἔτζη θέλει ὁ θεός· ἐρωτᾶ ἀκόμη καὶ λέγει: στέκεις ἐδῶ δποῦ ἔκαμες τὴν μετάνοιάν σου, ἥγουν ὅπου καὶ ἀν ἔτυχες ἢ εἰς κοινόβιον, ἢ εἰς σκήτιην τινα τῆς ἐρήμου, ἔως οὗ νὰ ἀποθάνῃς; καὶ ἀποχρίνεται, ναὶ τίμιε πάτερ μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ· ἐρωτᾶ πάλι καὶ λέγει, φυλάγεις νὰ εἴσαι εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ προεστοῦ, καὶ ὅλης τῆς ἀδελφότητος, εἰς ὅσα σὲ προστάζουν νὰ κάμῃς; καὶ ἀποχρίνεται καὶ λέγει, ναὶ τίμιε πάτερ, νὰ εἴμαι πάντοτε, εἰς ὅλους ὑπήκοος ἔως νὰ ἀποθάνω· λέγει του ἀκόμη καὶ τὸν ἐρωτᾶ, ὑπομένεις κάθε κακὸν δποῦ νὰ σοῦ ἔλθῃ, καὶ πάντα λογῆς πειρασμόν, καὶ κάθε στενοχωρίαν τῆς καλογερικῆς ζωῆς, διὰ νὰ κληρονομήσῃς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν; ναὶ λέγει ἔκεινος ὑπομένω τα ὅλα ταῦτα, διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· ὑστερον ἀπὸ ὅλα τὸν ἐρωτᾶ καὶ τοῦ λέγει, φυλάγεις τὰ λόγια σου νὰ παρθενεύῃς καὶ νὰ εἴσαι καθαρὸς ἀπὸ κάθε λογῆς πορνείαν, μαλακίαν, καὶ ἀπὸ κάθε λογῆς σαρκικῶν πάθος, καὶ νὰ στέκῃς ἔως τέλους τῆς ζωῆς σου εἰς αὐτὰ ὅλα δποῦ ἔταξες ἐμπρὸς εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ εἰς ταῖς ἀγίαις εἰκόνες; καὶ εἰς αὐτὸν τὸν θεόν; ναὶ λέγει ὅλα αὐτὰ δποῦ μὲ ἐρώ-εικόνες;

τησες τὰ φυλάγω καὶ διὰ τοῦτο ἥλθα ἐδῶ εἰς τὸ ἄγιον βῆμα, καὶ εἰς ταῖς ἀγίαις εἰκόνες νὰ τὰ τάξω ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ ἔκεινος πάλιν ὁ πνευματικὸς λέγει πρὸς αὐτόν, καὶ ἀλήθειαν παιδί μου καλὸν ἔργον καὶ μακάριον ἐδιάλεξες νὰ γενῆς καλόγηρος, ἐὰν εἴναι καὶ τὸ φυλάξῃς ἔως τέλος, διότι τὰ καλὰ ἔργα μὲ πολὺν κόπον κερδαίνονται, καὶ μὲ πολὺν πόνον καὶ ἀγῶνα κατορθώνονται· βλέπε λοιπὸν τέκνον τί λογῆς τοξήματα δίδεις τοῦ Χριστοῦ καὶ θεοῦ ἡμῶν· διότι ἐδῶ εἴναι τῷρα ἀγιοι ἄγγελοι, χωρὶς νὰ τοὺς βλέπωμεν, καὶ γράφουν αὐτὴν τὴν διμολογίαν, δποῦ ἔταξες νὰ φυλάγῃς ἔμπροσθεν εἰς τὸν Χριστόν, τὴν δποίαν διμολογίαν μέλλεις εἰς τὴν δευτέραν παρουσίαν αὐτοῦ δταν ἔλθῃ νὰ κρίνῃ τὸν κόσμον νὰ τὴν ἀποδώσῃς σωστὴ καθὼς καὶ τὴν ἔταξες νὰ τὴν φυλάγῃς. Ἐρμηνεύω σε παιδί μου ἀκόμη καὶ τὴν καθολικὴν ζωὴν δποῦ μέλλεις νὰ κρατῇς, εἰς τὴν δποίαν δείχνεις· καὶ ἐσὺ καὶ κάμνεις κατὰ μίμησιν τὴν ζωὴν τοῦ Χριστοῦ· καὶ σοῦ λέγω ποῖα εἴναι ἔκεινα δποῦ πρέπει νὰ κάμνῃς διὰ νὰ σωθῆς, καὶ ποῖα κάμνει χρεία νὰ φεύγῃς ἐὰν θέλῃς νὰ μὴ κολασθῆς· τοῦτο λοιπὸν δποῦ ἀρνήθηκες καὶ ἀφῆκες τὸν κόσμον δὲν εἴναι ἄλλο, παρὰ νὰ στρώσῃς τοῦ λόγου σου, καὶ νὰ εἴσαι ὠσὰν ἀπεθαμένος εἰς τὸν κόσμον· γνώριζε λοιπὸν τέκνον μου ἀπὸ τῆς σήμερον ἡμέραν, δτι πρέπει νὰ σταυρώνεσαι καὶ νὰ νεκρώνεσαι εἰς τὸν κόσμον, μὲ τὴν τελείαν ἄρνησιν δτοῦ ἔκαμες νὰ ἀφήσῃς τὸν κόσμον· καὶ ἄρνησις τοῦ κόσμου εἴναι δποῦ ἔταξες, δτι εἴπες νὰ ἀρνηθῆς καὶ νὰ ἀφίσῃς τοὺς γονεῖς σου, τοὺς ἀδελφούς σου, τὴν γυναικά σου, τὰ παιδιά σου, τοὺς ἰδικούς σου, τοὺς φίλους σου, τοὺς ἡγαπημένους σου, ταῖς ἔγνοιαις τοῦ κόσμου ὅλαις, καὶ ταῖς φιλίαις σου καὶ ὅλα τὰ ὑπάρχοντά σου, ταῖς χαραῖς ταῖς ψεύτικαις τοῦ κόσμου, καὶ ἀπὸ ὅλα τὴν κενοδοξίαν . . . [Ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο ἀναπτύσσονται περαιτέρω τῷ δοκίμῳ οἱ κανόνες τοῦ μοναχικοῦ βίου, τοὺς δποίους ὀφεύλει νὰ τηρῇ τονίζων ἴδια: . . . «νὰ μὴ μονομονορίζῃς καθόλου δταν σὲ προστάζουν εἰς ἕπηρεσίαν· νὰ μὴν ἔχῃς ἐδικόν σου πρᾶγμα χωριστὰ μέσα εἰς κοινόβιον, ἢ τὰ δργισμένα λεγόμενα πεκούλια . . . »].

Καὶ ὠσὰν ὑποσχεθῆ αὐτὰ ὅλα νὰ τὰ φυλάγῃ, τότε τοῦ διαβάζει ὁ πνευματικὸς ἔκεινος εἰς τὸν θεὸν ἔμπρὸς ταῖς εὐχαῖς, καὶ κουρεύει καὶ τελειώνει αὐτὸν μοναχόν.

(Ἐκ τοῦ ὑπὸ ἀρ. 96 χειρογράφου κώδικος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἐσφιγμένου σελ. 25—36).

36

Τῇ ιγ' 1852 Μαρτίου ἐγένετο ἐπιστολὴ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πα-

τριάρχου Ἀνθίμου πρὸς τὴν κοινότητα τοῦ ἀγίου ὄρους διαλαμβάνουσα ὅτι ὁ ἐπιφέρων Νικόλαιος παραγειμῶνας, ἐνῷ ἡλιθεν εἰς ἄγιον ὅρος διὰ νὰ παραλάβῃ τὸν υἱόν του Κωνσταντίνον εὐρισκόμενον εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Κουτλουμουσίου, οἵ πατέρες αὐτοῦ οὐ μόνον δὲν τῷ παρέδωκαν τὸν υἱόν του, ἀλλὰ καὶ νὰ συνομιλήσῃ ἴδιαιτέρως μετ' αὐτοῦ καὶ τὸν καταπείση ἵνα τῷ ἀκολουθήσῃ τὸν ἐμπόδισαν. Διατάττεται λοιπὸν ἡ Κοινότης ἵνα μετακαλεσμένη ἀπὸ τοῦ Κουτλουμουσίου τὸν ρηθέντα Κωνσταντίνον, συιβουλεύσῃ καὶ πείσῃ αὐτὸν εἰς τὸ νὰ ἀπέλθῃ μετὰ τοῦ πατρός του ἐκτὸς τοῦ ἀγίου ὄρους, ἐπειδὴ δόκιμος μόνον ὃν καὶ μὴ γενόμενος καλόγηρος παρὰ ταῦτα δὲ καὶ ἀνηλιξ δὲν τῷ ἐπιτρέπεται ἡ αὐτεξουσιότης.

37

Ἄναγκαιον διμολογουμένως ἔστι τὰς ἔκάστου συμφωνίας καὶ ὑποσχέσεις γραμμάτων ὑπομνήμασι διατρανοῦσθαι, ἣτινα καὶ δεικνύειν οἶδε κατὰ πάντα καιρὸν καὶ ἀναγνωρίζειν τοῖς ἀναμιθεῖν γρείαν ἔχουσι τὰ συμφωνηθέντα τέως, καὶ διαπραγμέντα καὶ βεβαιοῦν τὰ ἀμφισβητούμενα καὶ πληροφορίαν ποιεῖν μεταξὺ τῶν συμφωνουμένων προσώπων, ἀλλως τε καὶ ἂν αἱ συμφωνίαι περὶ θείων τινῶν καὶ ἰερῶν πραγμάτων προβῆναι φθάσωσι, καὶ εἰς ψυχικὴν ὠφέλειαν ἀφορῶσι, ταύτας γὰρ οὐ μόνον μνήμης ἐνεκα γράμμασι κατασφαλίζεσθαι γρὴ εἰς διηνεκῆ ἔνδειξιν, ἀλλὰ δὴ ὑπὲρ πλέον, καὶ συνοδικαῖς καὶ ἐκκλησιαστικαῖς διαγνώσεσι καὶ ἐπικυρώσεσι κατοχυροῦσθαι τῶν ἀναγκαιοτάτων τυγχάνειν εἰς ἀσφάλειαν μεῖζονα, καὶ διαμονὴν αὐτῶν ἀδιάπτωτον. Τούτῳ γὰρ τῷ τρόπῳ καὶ τὰ καλὰ συντηρεῖται διηνεκῶς καὶ ἡ τῶν εὐσεβῶν διεγείρεται προσθυμία πρὸς ἐργασίαν ἀεὶ τῶν ἐνθέων ἐργῶν δι’ ὃν ἡ ψυχικὴ σωτηρία σφίσιν ἀεὶ ἐπιμνηστεύεται. ταύτη τοι καὶ ἡ καθ’ ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ τοὺς πινταχόθεν ταύτη προστρέχοντας καὶ τοιαύτης ἀντιλήψεως δεομένους ἀποδέχεσθαι οἶδεν εὐμενῶς, καὶ συνιστᾶν καὶ κρατύνειν διὰ γραμμάτων τὰς εὐλόγους αὐτῶν συμφωνίας ὅσας θεαρέστως καὶ πρὸς τὸ συμφέρον κατὰ καιροὺς συνετελέσθησαν. Ἐπειδὴ τοιγαροῦν καὶ ὁ Ἱερώτατος μητροπολίτης πρώην ἀρτης, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς καὶ συλλειτουργὸς κὺρος νεόφυτος ἐρωτι ἡσυχίας καὶ βίου ἀπράγμιονος, παραιτησάμενος τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ καὶ τῆς κατὰ κάσμον διαγωγῆς τε καὶ ἀναστροφῆς ἔαυτὸν ἀπορρήξας καταλαβών τε τὴν ἐν τῷ ἀγιωνύμῳ ὅρει σεβασμίαν μονὴν τῶν ἴβήρων τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου, ἐπικεκλημένης πορταΐσης ἐν αὐτῇ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς αὐτοῦ διαγαγεῖν καὶ διεκπεράσαι θεοφιλῶς καὶ θεαρέστως ἡρετίσατο καντεῦθεν

